

(10)

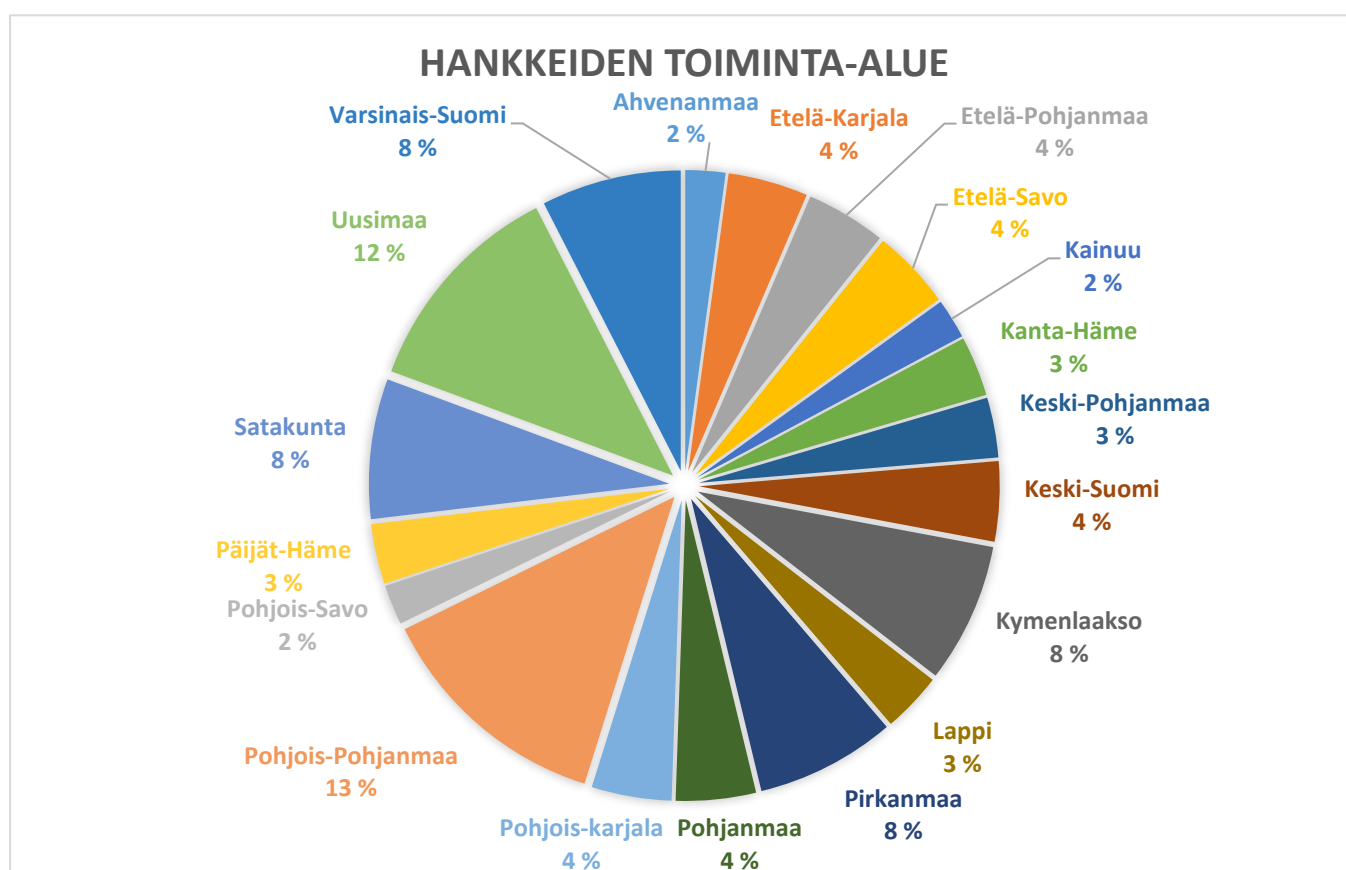
ZOOMI – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi (S20306)

19.5.2017

Sujuvat siirtymät -verkoston seurantakyselyn koonti, kevät 2017

Hankeverkoston toinen seurantakysely toteutettiin 14.3.–3.4.2017. Verkosto koostuu valtakunnallisista ja alueellisista hankkeista. Verkoston hankkeiden kokonaislukumäärä on 52 hanketta Zoomi-koordinaatiohanke pois lukien. Kyselyn tavoitteena oli kerätä tietoa hankkeiden tavoitteista ja toteutumistilanteesta. Kysely toteutetaan puolivuositain ja seuraava kysely tehdään syksyn 2017 aikana. Vastauksia saatiin yhteensä 31 hankkeelta kyselyn vastausprosentin ollessa 59,6 %. Verkostossa on jo päättäneitä hankkeita, joille kysely myös lähti, joten vastausprosentti on hyvä.

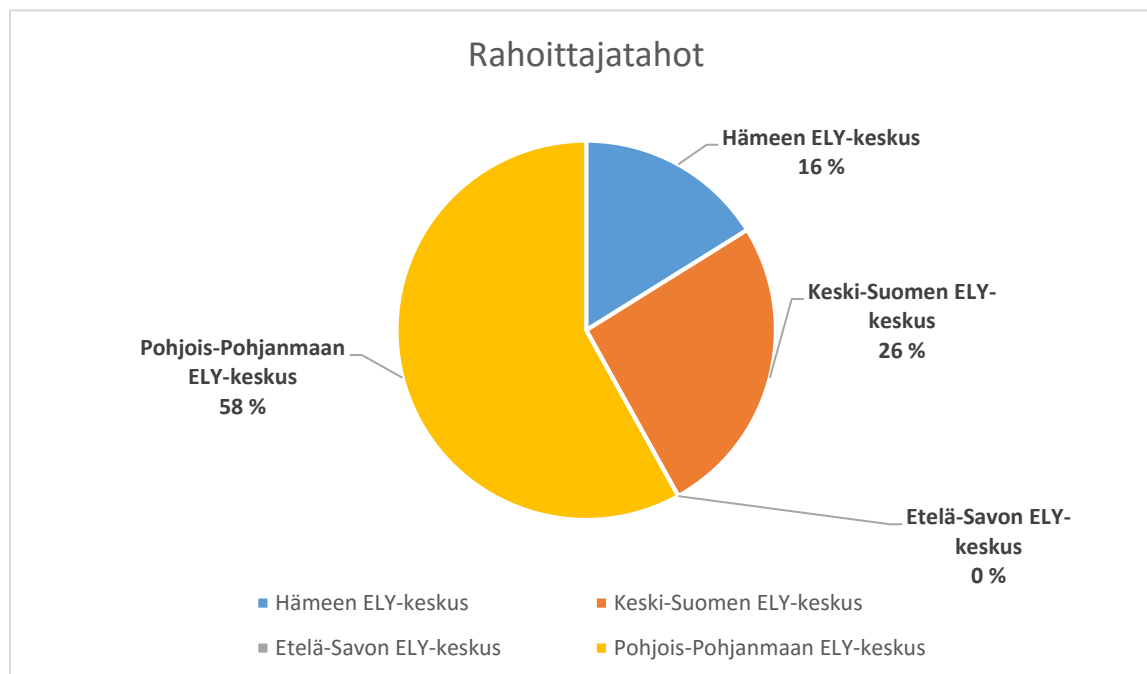
Eniten toimintaa on Pohjois-Pohjanmaalla ja Uudellamaalla. Suurin osa hankkeista on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittamia:

(10)

ZOOMI – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi (S20306)

19.5.2017

Hankkeiden tavoitteet ja toteuttamistilanne

Hankkeiden keskeistä tehtävää kysyttäessä yksi hanke (3,2 %) ilmoitti kehitettävänsä opintonsa keskeyttäneiden tai koulutusalaan tai koulutuspaikkaa vaihtavien välitöntä poluttamista eteenpäin. Seitsemän hanketta (22,5 %) ilmoitti kehitettävänsä ratkaisuja, joilla mahdollistetaan opiskelijoiden sujuva siirtyminen uuteen koulutukseen koulutuksen järjestäjän sisällä sekä erityisesti koulutuksen järjestäjien välillä alan- tai paikkakunnanvaihtotilanteissa. Viisi hanketta (16,1 %) kehittää toimia koulutuksessa aliedustettujen ryhmien siirtymistä koulutuksesta toiseen ja koulutuksesta työhön sekä tukee ammatillisen koulutuksen loppuun saattamista joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen avulla. Samaten viisi hanketta (16,1 %) ilmoitti kehitettävänsä toimia, joilla nopeutetaan toiselta asteelta korkeakouluopintoihin siirtymistä joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen avulla. Suuri osa hankkeista (13 kpl, 41,9 %) ilmoitti keskittyvänsä sujuvien siirtymien kehittämiseen muilla keinoin, joita olivat muun muassa siirtyminen työelämään, perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen nivelvaihe, siirtymät työpajalta opintoihin ja toisinpäin, varhainen vaikuttaminen syrjäytymisen ja keskeyttämisen ehkäisemiseksi, hyvinvointi ja osallisuus, erityinen tuki, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.

(10)

ZOOMI – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi (S20306)

19.5.2017

Valtakunnallisten hankkeiden tavoitteita:

- Peruskouluyhteistyön uudistaminen opiskelijoiden ammatilliseen koulutukseen haun tehostamiseksi ja oman alan löytämiseksi.
- Toimintamalleja, jotka mahdollistavat opiskelijan siirtymisen koulutusosalta toiselle tai koulutusmuodosta toiseen, (mm. sisäisen siirtymän hallintomalli, ohjauksellinen ja pedagoginen malli siirtymien mahdollistamiseen, henkilöstön työnjaon selkeyttäminen)
- Yksilöllisten polkujen mahdollistaminen, mm. henkilökohtaistamisen käytäntöjen ja toimintatapojen kehittäminen, maakuntarajat ylittävä avoin koulutustarjotinmalli, joka mahdollistaa nuoren tai aikuisen joustavan opiskelun riippumatta oman kotikunnan tai paikallisen oppilaitoksen tarjonnasta, verkostomainen avointen opintojen koulutustarjonta, vaihtoehtoiset työelämälähtöiset yksilölliset ja visualisoidut opintopolut osaamisalojen ja -alueiden uudenlaiset yhdistelmät näkyväksi, opiskelijan ohjaus yksilöllisiin valintoihin, oppimisanalytiikan ja opintojen visualisointien hyödyntäminen
- Opintojen aikaisen urahjauksen kehittäminen, osaamisidentiteetin rakentumisen sekä jatko-opintoihin ja työelämään siirtymisen kehittäminen, uusien opiskelijalähtöisten ja osaamisidentiteettiä tukevien toimintatapojen ja -kulttuurien vakiinnuttaminen oppilaitoksiin
- Ammatillisesta toisen asteen tutkinnosta ja ammattikorkeakoulututkinnosta koostuvan opintopolun kokonaisopiskeluajan lyhentäminen, mm. yksilölliset polut, ammatillisen koulutuksen vetovoiman lisääminen, ammattiopistojen ja ammattikorkeakoulujen välisen yhteistyön kehittäminen, suositukset valtakunnallisiin, alueiden rajat ylittäviin ammatilliselta toiselta asteelta ammattikorkeakouluun tapahtuvan siirtymävaiheen toimintamalleihin ja pedagogisiin ratkaisuihin
- Osallisuuden edistäminen, mm. romanien yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääntyminen, oppijoiden elämänhallinnan, ammatti-identiteetin sekä motivaation tukeminen, opiskeluvalmiuksien parantaminen, keskeyttämisen ehkäisy.
- Opetus- ja ohjaushenkilöstön ohjausosaamisen parantaminen, oppilaitosten henkilökunnan, ohjaushenkilöstön, kuntien toimijoiden, viranomaisten ja päättäjien osaamisen parantaminen, ohjauksellisen opettajuuden kehittäminen.

Alueellisten hankkeiden tavoitteita:

- Perusopetuksen ja toisen asteen yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen, esim. sujuvan siirtymän toimintamallin (ml. tiedonsiirto, työnjako) luominen peruskoulun ja toisen asteen opintojen nivelvaiheeseen, opinto-ohjaajien yhteistyön tiivistäminen, Koulutusvalintojen ja vaihtoehtojen selkiyttäminen nuorten koulutuspolkujen näkökulmasta ja näkökulmien laajennus omiin koulutusvalintoihin liittyen.
- Aliedustettujen ryhmien koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen tukeminen, esim. tunnistaa nuorten maahanmuuttajien non- ja informaalista osaamista, osaamisen tunnistamisen validointia tukevan eportfolion luominen, digitaalisen materiaalin luominen suomalaisista koulutusmahdollisuuksista maahanmuuttajille maahanmuuttajakielillä, maahanmuuttajien siirtymän toisen asteen opinnoista korkeakouluopintoihin edistäminen erilaisia tukimuotoja ja

(10)

ZOOMI – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi (S20306)

19.5.2017

koulutuksia toteuttaen ja vähentää etnisistä ennakkoluuloista johtuvaa koulutuksellista syrjäytymistä

- Yksilöllisyyden vahvistaminen, esim. työvaltaisen oppimisen yhteistyömallin kehittäminen, yrittäjämäisen oppimisen oppimisympäristöjä ja oppimismenetelmät
- Keskeyttämisen ehkäisy, läpäisyn parantaminen ja osallisuuden edistäminen, esim. opiskelijoiden terveellisten elämäntapojen ja elämänhallinnan tukeminen koulutuksen aikana, yläkouluikäisten osallistuminen ja osallisuuden kokemus oman opintopolkunsa rakentamisessa ja tavoitteen asettelusta perusasteelta siirtymiseen, toimintakyvyn kuvaamisen välineitä ohjaukseen, monitoimijuuskulttuurin edistäminen arjessa osallisuutta vahvistaen, sosiaalisten vuorovaikutustaitojen parantaminen ja sosiaalisen osallistumisen lisääminen.
- Ohjauksen ja ohjauksellisuuden kehittäminen, esim. ohjaushenkilöstön työnkuvien, pelisääntöjen, osaamisen ja toimintatavan kehittäminen, ohjauksen (opintojen ohjauksen, opiskelijahuollon, erityisopetuksen ja muun ohjauksen) toimintamallin kehittäminen, opinto-ohjaajien osaamisen vahvistaminen, mm. toisen asteen opiskelijoita ohjaavilla ammattilaisilla on käytössä digitaalisiin työmenetelmiin perustuva valmennusmalli, opetus- ja ohjaushenkilöstön ohjausvalmiuksien paraneminen ja asenteiden muuttuminen kulttuurisensitiivisemmiksi ja yhdenvertaisuutta ja kulttuurien välistä luottamusta vahvistavaksi, matalan kynnyksen ohjauspalveluiden kehittäminen
- Opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden siirtymisen tukeminen koulutuksesta työelämään ja korkea-asteelle, esim. työelämä- ja palveluntuottajakumppanuuteen perustuva työllistymisen ohjaus- ja tukimallin kehittäminen, malli toisen asteen ja korkea-asteen oppilaitosten sekä työelämän välisenä yhteistyönä opintopolun siirtymien tukemiseen ja sujuvoittamiseen, ammatillisen koulutuksen toimijoiden työllistymis- ja työelämäorientaation edistäminen, opintopolkujen sujuvoittaminen korkea-asteelle, osuvien koulutusvalintojen edistäminen.
- Aiemmissä hankkeissa tuotettujen toimintatapojen ja työvälineiden pilotointi ja kehittäminen/käyttöönotto

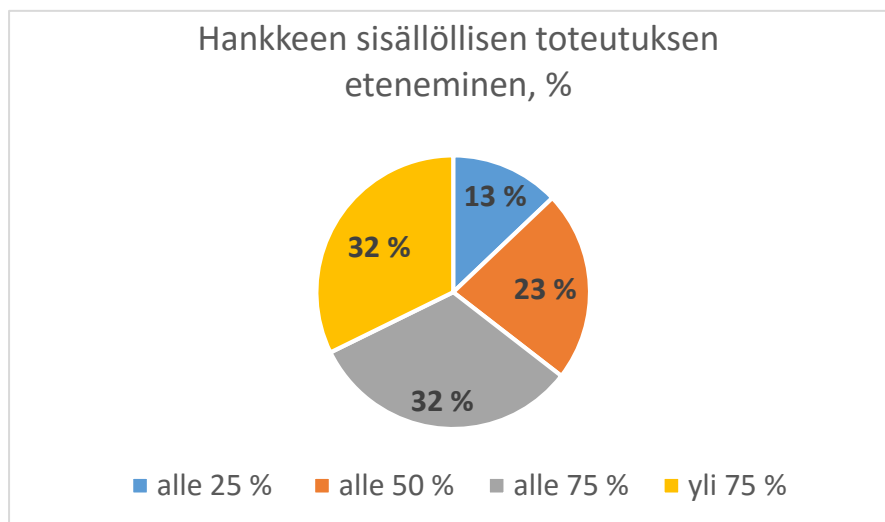
Hankkeiden toteuttamistilanne

Vastausten perusteella verkoston hankkeet ovat sisällöllisessä toteuttamisessa suhteessa hankesuunnitelman tavoitteisiin painottumassa toteuttamisen loppusuoralle. Yhteensä 11 hanketta on toteuttanut alle puolet hankkeesta, 20 hanketta on edennyt yli puoleen väliin ja näistä 10 yli 75 % toteutukseen. Verkoston hankkeista 12 hanketta on jo päättynyt.

(10)

ZOOMI – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi (S20306)

19.5.2017

Pilotointi, tulokset ja tuotokset

Kyselyyn vastanneista 15 hanketta (48,3 %) ilmoitti, ettei tavoitteiden mukaisia tuloksia ole vielä lainkaan valmiina, mutta loput ovat saaneet valmiiksi jo yhden tai useamman tavoitteiden mukaisista tuotoksista. Hankkeissa kehitettäviä toimintamalleja on pilotoitu jo 27 hankkeessa (87 %), mikä tarkoittaa, että lähes kaikki hankkeet ovat edenneet jo konkreettisiin käytännön kokeiluihin. Kolmessa hankkeessa (9,6 %) pilotointi on alkamassa viimeistään kesäkuussa 2017. Pilotoinnin aloittaneista suurin osa (70,9 %) oli sitä mieltä, että pilotointi on onnistunut odotetusti.

Valtakunnallisten hankkeiden toimia ja pilotointeja:

- Siirtymien hallinnollinen malli ja ohjauksellinen/pedagoginen malli, jotka mahdollistavat sujuvat siirtymisen koulutuksen järjestäjän sisällä. Koulutuksen järjestäjät ovat kokeilleet ja toteuttaneet ohjauksellisia ja erityispedagogisia oppimisympäristöjä siirtymien tueksi synergiasa VALMA-koulutuksen kanssa.
- Korkeakouluopinnoista kiinnostuneiden tukipaja
- Romaninuorten koulutus- ja työllistymisvalmiuksia edistävä koulutus ja tapahtumat

(10)

ZOOMI – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi (S20306)

19.5.2017

- Yksilöllisten opintopolkujen sisältöjen kuvaaminen ja visualisointi sekä opintopolkujen pilotointi yksittäisten tutkinnon osien osalta
- Avoimet ammatilliset opinnot -koulutustarjotinsivuston avoimet ammatilliset ja yleissivistävät opinnot sekä sisäisesti omien opiskelijoiden että avoimesti kenen tahansa kiinnostuneen kanssa. Avoimet ammatilliset opinnot -koulutustarjotinsivusto ja -tarjonta: www.avoimetammatillisetopinnot.fi.
- Opintopolku ammattioppilaitoksesta ammattikorkeakouluun suunnittelu ja pilotointi.
- Vertaisvalmennusmateriaali opiskelijoille ja ohjaajille ja vertaisvalmennuksen konseptin pilotointi
- Oppimisanalytiikkaan ja MyDataan liittyvät selvitykset, tietojenkäsittelyn jatkoseuranta ja biotalouspuolella seurannan aloitus, multimodaalisen ePortfolion käyttö, visuaalinen HOPS: 3 erilaista mallia ja HOPSien ensimmäiset pilotit
- Yhteinen avointen opintotarjonnan ja mallin rakentamisen aloitus ja erilaisten avointen oppimisympäristöjen (esim. työpajat) pilotoinnit.
- Siirtymävaiheen koulutuskokeiluja, ponnahdusjaksot sekä avointen verkko-opintojen hyödyntäminen osana opiskelijoiden polutuksia, prosessikuvauksien laadintaa
- yhteistyömalli ohjaamon kanssa nivelvaiheen ohjauksen kehittämiseksi
- Alueelliset kehittämiskumppanuudet ammattiopistojen ja ammattikorkeakoulujen kesken

Alueellisten hankkeiden toimia ja pilotointeja:

- Henkilökohtainen opiskelu- ja työllistymissuunnitelma
- Pedagogiset toimintamallit ja osaamisen tunnistamisen työkalut
- Yrittäjyyden uusia oppimisympäristöjä: opiskelijoiden tiimityöelämäprojektit/tapahtumat, Bisnesverkkokurssi lukion ja ammattiopiston kesken, mentorointiohjelma opettajille, yrittäjyyspolkurakenteet tiimioppimisjakso lukiossa, verkostoyhteistyö eri oppilaitosten kesken yrittäjyysopintojen kehittämiseksi
- Toimintakyvyn arviointityökalun pilotointia ja opastus toimintakykyarvion käyttöön
- Toiselle asteelle siirtyvien oppilaiden elämänhallinta- ja arjen taitojen edistäminen ja koulun yhteisöllisen toimintakulttuurin edistäminen tiimivalmennuksena

(10)

ZOOMI – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi (S20306)

19.5.2017

- Sisäisen etsivän mallin pilotointi, arviointi ja kehittäminen keskeyttämisen ehkäisyyn sekä Navipisteen perustaminen ja Navipiste-toiminta
- Työvaltaisen oppimisen yhteistyömalli: työtehtävien ja työympäristön kartoitus/vertailtavuus tutkinnon perusteisiin, alkukartoitus, työvalmennus, ohjaus ja tutorointi, osaamisen tunnistaminen, hankitun osaamisen osoittaminen, ammatillisten opintojen suunnitelmaan laadinta, ohjaus tutkinnon suorittamiseen.
- Lähiohjaus- ja tukimalli, koulutuskokeilujen hyödyntäminen osana sujuvaa siirtymää
- ART-toiminta ryhmävalmennuksessa ja ART-ryhmätoiminnan vakiinnuttaminen peruskoulun päättövaiheen oppilashuoltotyöhön.
- Tiedonsiirtomalli yläkoulusta toiselle asteelle
- Korkeakouluvalmiuksia vahvistavia koulutuskokonaisuuksia; monipuolisen korkeakouluun tutustumiskurssitarjonnan kehittäminen ja pilotoiminen
- Pysäkki ja avoin ammattiopisto yhdessä: keskeyttämiskaarassa olevan opiskelijan opintojen jatkaminen ja tutkintoon valmistumine
- RUORI-työkalun pelillistäminen sekä työnantajan tukimuotojen koonti ja työpaikkapankki
- Sosiaalisen median hyödyntäminen markkinoinnissa ja nuorten osallisuuden edistäminen, valtakunnallinen TeknologiaTiistai -konsepti

Hyvien käytäntöjen kokoaminen ja levittäminen

Hyvien käytäntöjen kokoamiseksi, arvioimiseksi ja levittämiseksi kyselyyn vastanneista hankkeista 18 (58 %) ilmoitti kuvanneensa hankkeen SAKU ry:n ylläpitämään Arjen arkki –menetelmäpankkiin. Tämä on kymmenen enemmän kuin viime seurantakyselyssä, joten tässä on selkeästi aktivoitunut. Vastanneista 13 hanketta ilmoitti, ettei ole vielä kuvannut hanketta. Kymmenen hanketta (32,2 %) ilmoitti kuvanneensa jo hankkeen tuotoksia, joten tässäkin on tapahtunut parannusta viimekertaiseen (2 hanketta). Lähes kaikki (93,5 %) vastanneista ilmoitti olevansa valmiita esittelemään hankkeen tuloksia ja tuotoksia seminaareissa, työpajoissa ja muissa tilaisuuksissa.

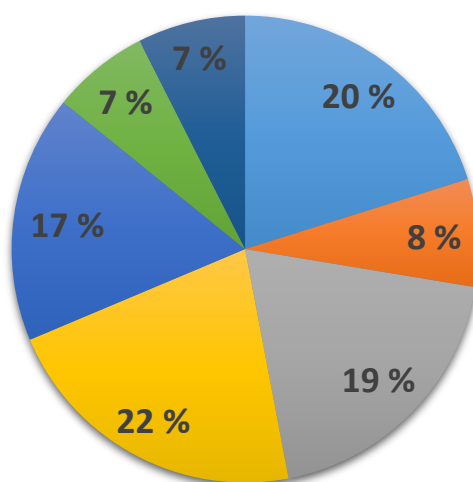
Hankkeiden tavoitteiden toteutumista seurantaan tarkasti ja vaikuttavuutta arvioidaan. Lähes kaikki hyödyntävät ohjausryhmätyöskentelyä, palautekyselyitä ja itsearviointia. Vähemmän hyödynnetään taas vertaisarviointia ja haastatteluita. Muita seurantatapoja ovat mm. ulkoinen arviointi, vertaistapaamiset sekä suoran palautteen kerääminen hankkeeseen osallistuvilta kohderyhmiltä.

(10)

ZOOMI – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi (S20306)

19.5.2017

Tavoitteiden toteutumisen seuranta ja onnistumisen sekä vaikuttavuuden arviointi hankkeen aikana

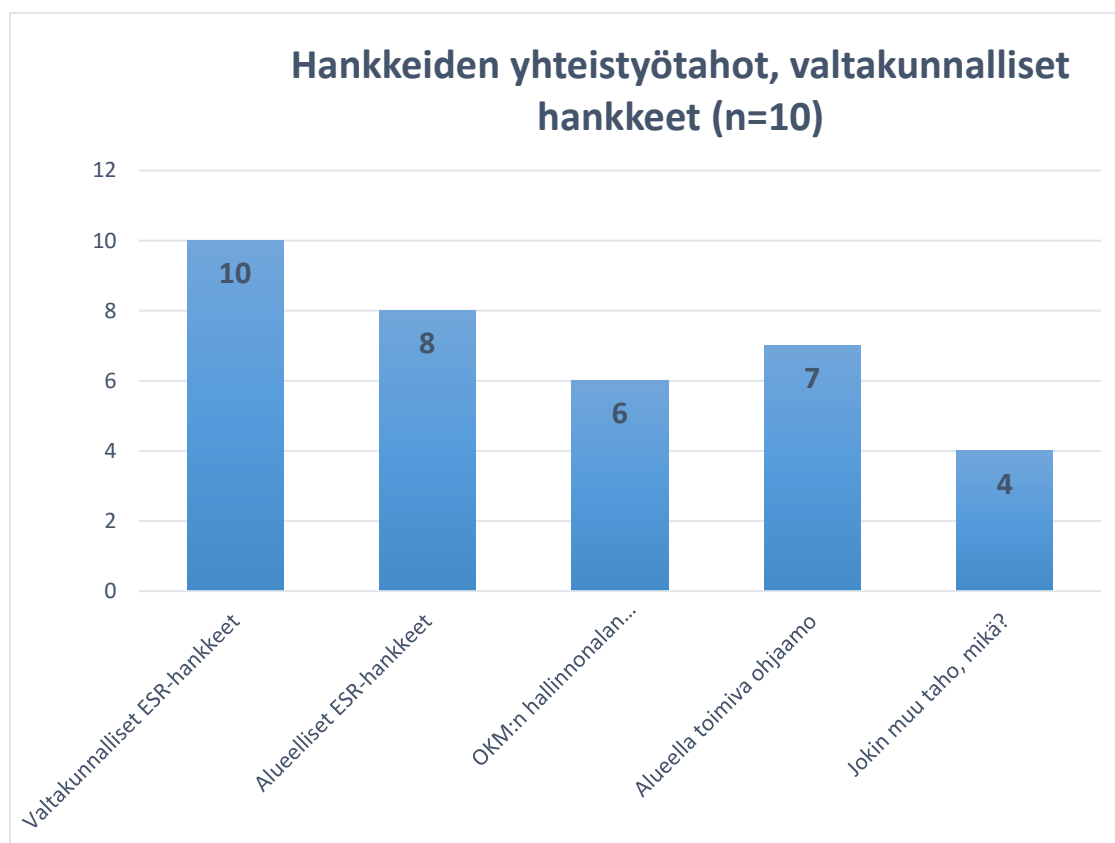
- Palautekysely
- Vertaisarviointi
- Itsearviointi
- Ohjausryhmätyöskentely
- Projektiryhmätyöskentely
- Haastattelu
- Muu, mikä

Hankkeet tekevät myös paljon yhteistyötä. Erityisesti yhteistyötä tehdään alueellisten ja valtakunnallisten ESR-hankkeiden kanssa ja toisaalta paljon tehdään yhteistyötä myös valtionavustushankkeiden ja alueilla toimivien ohjaamoiden kanssa. Muita yhteistyötahoja ovat esimerkiksi paikalliset nuoriso-, sosiaali- ja koulutusorganisaatiot, KELA ja TE-hallinto.

(10)

ZOOMI – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi (S20306)

19.5.2017

(10)

ZOOMI – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi (S20306)

19.5.2017

